

**Valstybinei augalininkystės tarnybai prie
Žemės ūkio ministerijos**

2024-08-28

Nr. 40

**Kopija
Lietuvos žemės ūkio tarybai**

! 2024-08-09

Nr. 1S-1100

DĖL KOMISIJOS REGLAMENTO PROJEKTO

Išnagrinėję Komisijos reglamento dėl augalų apsaugos produktų ženklavimo reikalavimų projektą (toliau – reglamento projektas) teikiame pastabas.

1. Iš esmės pritariame nuostatomis dėl skaitmeninės (pabrėžiame-ne elektroninės, bet skaitmeninės) etiketės koncepcijos ir pirmiausia šio reikalavimo taikymo naujai registruojamiems augalų apsaugos produktams, tačiau manome, kad turėtų būti suteiktas protingas pereinamasis laikotarpis šiam reikalavimui įgyvendinti. Dabar numatytas įgyvendinimo terminas (2026-01-01) per trumpas, nes atsižvelgus į Reglamento 1272/2008 pakeitimu įvestas naujas pavojingumo klases ir paskutiniu šio reglamento pakeitimu (pakeitimo tekstas dar nėra paskelbtas Oficialiame žurnale) nustatytus naujus reikalavimus cheminių mišinių etiketėms, gali išaugti perklasifikuojamų mišinių, peržiūrimų / atnaujinamų etikečių skaičius ir dėl institucijų darbų apimčių gali išaugti augalų apsaugos produktų registravimo vėlavimų skaičius. Būtų tikslinga institucijoms iš anksto planuoti administracinius resursus. Siūlome numatyti įpareigojimą institucijoms etiketes peržiūrėti per protingą laikotarpį, kad nesusidarytų vėlavimai ir nestrigtų augalų apsaugos produktų tiekimas rinkai dėl administracinių priežasčių.

2. Reglamento projekto 4 straipsnyje ir VI priede yra nurodytas reikalavimas produktus ženklinti spalvų schema. Tokiomis spalvų schemomis yra ženklinami elektronikos prietaisai pagal jų energijos sunaudojimą, siekiant sudaryti galimybę vartotojui palyginti tos pačios paskirties (šaldytuvai visi šaldo, televizoriai visi transliuoja) gaminius, tuo tarpu augalų apsaugos produktai yra skirti tam tikrai naudojimo paskirčiai (liga/augalas, kenkėjas/augalas) ir naudojami tada, kada reikia ir taip, kaip reikia, tiek , kiek reikia, todėl neįmanoma tarpusavyje lyginti fungicido su insekticidu dėl jų skirtingos funkcijos. Manome, kad ši spalvinė schema netinkama augalų apsaugos produktams ženklinti, jos naudojimas užimtą vietą etiketėje,

įneštų sumaišties ir yra populistinis pasiūlymas. Be to primename, kad remiantis Reglamento 1107/2009 nuostatomis, registruojami ir leidžiami naudoti tik tie produktai, kurių nustatytas naudojimas naudojant pagal naudojimo instrukciją yra saugus.

3. Siūlome suderinti reglamento projekto 2 straipsnio nuostatas dėl moksliniams tyrimams skirtų mišinių ženklinimo su REACH/CLP reglamentais. Atkreipiame dėmesį, kad REACH reglamento IV dalis numato išlygas dėl nacionalinės kalbos perduodant informaciją tiekimo grandinėje, o Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir mišinių įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 3 punktą numato išimtį moksliniams tyrimams naudojamoms cheminėms medžiagoms ar cheminiams mišiniams, kurie nepatenka į rinką ir naudojami kontroliuojamomis sąlygomis.

4. Nagrinėjant reglamento projekto preambolę pastebėjome neatitikimą bendrai cheminių medžiagų valdymo koncepcijai, kai rizikos frazės suteikiamos pagal medžiagų / mišinių prigimtines savybes, tačiau saugos frazės suteikiamos atsižvelgiant į tikėtiną sąlytį ir poveikio trukmę, t. y. pagal riziką, atlikus rizikos vertinimą, todėl 6 preambolės dalis „...*attributed systematically independently of the outcome of the risk assessment*“ pagrįstumas kelia abejonių.

5. Reglamento projekto II priedo SD3 frazė taisytina. Pakuotės skalaujamas darbinio tirpalo ruošimo metu, o ne tvarkant atliekas („*before disposal*“). Šiuolaikiniai purkštuvai turi integruoto skalavimo funkciją, todėl trigubo skalavimo galimybė galėtų būti nurodyta tik kaip kita alternatyva integruotam skalavimui. Pritariame išlygai dėl uždaro ciklo sistemos.

6. Preambolės (14) nuostata dėl pakartotinio naudojimo yra klaidinanti, kai toliau reglamento projekto II priedo SD1 frazė aiškiai nurodo, kad pakuotės kitais tikslais nenaudojamos. Siūlome taisyti preambolės 14 dalį „*concerning prohibition to re-use*“.

7. Tikslinga Reglamento projekto I priedo (c) dalį įvertinti atsižvelgiant į Reglamento 1272/2008 17 straipsnio 1 (a) nuostatas.

8. Įvertinus reglamento projekto V priedą, atkreipiame dėmesį į :

- Sp03. Paprastai fumigantai nėra deginami, nuodingos dujos išsiskiria veikliajai medžiagai reaguojant su aplinkos ore esančiais vandens garais, todėl žodis „*igniting*“ ir frazės priskyrimo kriterijai nedera bei gali suklaidinti galutinį produkto vartotoją. Mūsų bazinėmis augalų apsaugos žiniomis, gali būti deginama tik mineralinė siera.

-Sp06. Frazės praktinis pritaikomumas kelia abejonių, nes mums nėra žinomi praktiškai metodai, kaip nuotoliniu būdu išmatuoti koncentraciją patalpose, įvertinti jos mažėjimą nuotoliniu būdu, kad būtų galima nuspręsti, kad jau koncentracija sumažėjusi iki nustatyto lygio ir jau galima įeiti į patalpą.

- Spe2. Vėjo greitis nėra pagrindinė priežastis lemianti lakių produktų sklaidą.

- SPb1-5 frazių priskyrimo kriterijai turėtų būti labiau argumentuoti ir pagrįsti.

-Spa. Netinkamai suformuluota frazė. Atlikus rizikos vertinimą ir esant būtinybei, ribojimai gali būti nustatomi veikliosios medžiagos lygmeniu, pvz. nenaudoti medžiagos X daugiau nei Y gramų į hektarą. Produktai savo sudėtyje turi skirtingą kiekį veikliųjų medžiagų, todėl ribojimas produkto lygmeniu nelogiškas – produkto A sudėtyje yra veikliosios medžiagos a 250 g/l, produktas A naudojamas 0.8l/ha, reiškia 200 g veikliosios medžiagos a/ha. Produkto B sudėtyje yra 50 g veikliosios medžiagos a, todėl produktas B galėtų būti naudojamas 4 kartus iki bus pasiekama 200 g riba.

9. Kadangi reglamento projektas numato beicuotų sėklų ženklavimo reikalavimus, pozicija dėl šio reglamento projekto derintina su Lietuvos sėklininkystės asociacija.

10. Frazė RSMo neturėtų dubliuoti kitais teisės aktais nustatyto reikalavimo produktus, savo sudėtyje turinčių mikroorganizmų, ženklini saugos fraze dėl galimo sensibilizavimo.

11. Reglamento projekto III priedas numato sąlygas dėl Rshb piktogramos priskyrimo ir nurodo į EBPO (OECD- angl.) metodikas. Atkreipiame jūsų dėmesį, kad *OECD Guidelines for the testing of Chemicals* Nr. 213, 214. 239 ir Nr. 247 nurodo tyrimų rezultatus išreikšti µg veikliosios medžiagos/bitei, todėl tyrimai su formuliacija/produktais atliekami ne visada. Be to, Komisijos reglamentas (ES) Nr. 283/2013 ir Nr. 284/2013 nurodo, kad bandymas atliekamas su veikliąja medžiaga. Rezultatai dažniausiai pateikiami nurodant veikliosios medžiagos kiekį µg bitei. O Komisijos Reglamentas Nr. 546/2011 nurodo, kad vertinami: didžiausios naudojimo normos, išreikštos veikliosios medžiagos gramais hektarui, ir kontaktinės bei oralinės LD₅₀, išreikštos veikliosios medžiagos µg bitei (pavojaus koeficientai) santykis. Kartais HQ gali būti skaičiuojamas remiantis veikliosios medžiagos duomenimis, tiek pagal formuliaciją. Be to, reglamentas pateikiamas be aiškinamojo rašto ir kyla klausimų, kokiais skaičiais / moksliniu vertinimu remiantis pasirinkta ribinė vertė 11 µg formuliacijos/bitei piktogramai RSh2 priskirti. Manome, kad III priedo 2 punktas reikalauja išsamesnės analizės, įskaitant teisinę, ar Komisijos įgyvendinamasis reglamentas gali keisti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą 1272/2008 įvedant naujas pavojaus piktogramas.

12. Reglamento projekto 10 straipsnio nuostatos prieštarauja Reglamento 1272/2008 nuostatomis dėl informacijos prieinamumo nustatytą laikotarpį.

13. Atkreipiame jūsų dėmesį, kad paprastai produkto pagaminimo data ir partijos numeris nurodomas ant produkto pakuotės, o ne ant etiketės (žr. reglamento projekto I priedo (i)).

Kadangi reglamento projektas yra derinamas ir jo tekstas gali reikšmingai keistis, prašome informuoti apie derybų eigą ir sutarimą dėl naujų teksto formuluočių.

Direktorė

Zita Varanavičienė